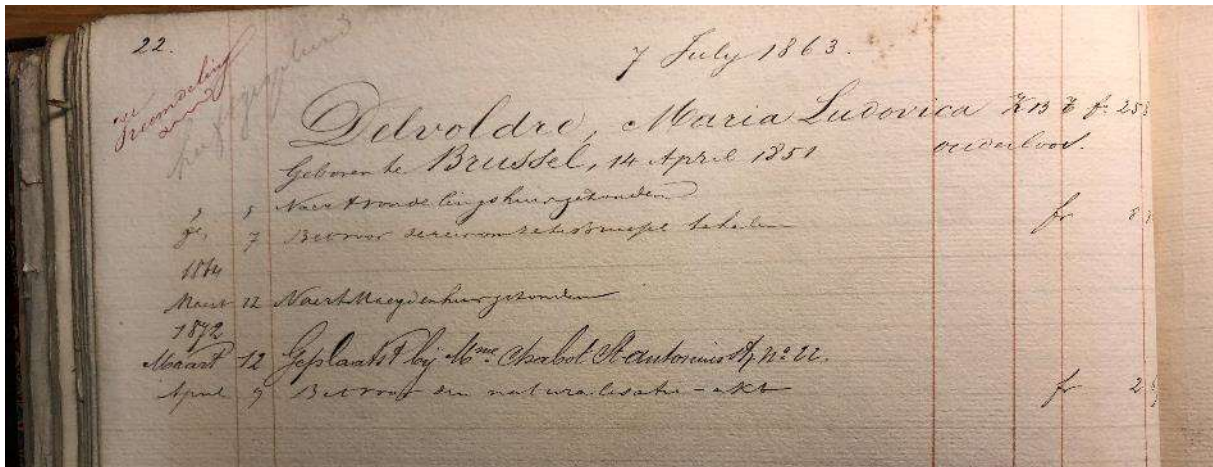

MAAGDEN HUIS

Wie was weesmeisje Marie Delvoldere?

Marie Delvoldere maakte deze mooie merklap in 1871.

In het aanvaardingsregister van het Maagdenhuis vinden we Marie terug. Hieruit kunnen we meteen al heel wat te weten komen over haar leven.

Marie wordt geboren in Brussel op 14 april 1851. Ze wordt in Antwerpen door het bestuur van de Burgerlijke Godshuizen ingeschreven op 7 juli 1863, Marie is dus 12 jaar en ouderloos.

Eerst gaat ze naar het Vondelingenhuis, dat vaak als doorgangshuis voor wezen fungeerde tot er een definitieve plaats werd gevonden. Er wordt 8,70 fr. betaald voor haar reis van Brussel naar Antwerpen. Aan wie is niet duidelijk.

Dan, op 12 maart 1863, wordt ze opgenomen in het Maagdenhuis. Hier maakt ze dus onze twee merklappen - in 1870 en 1871.

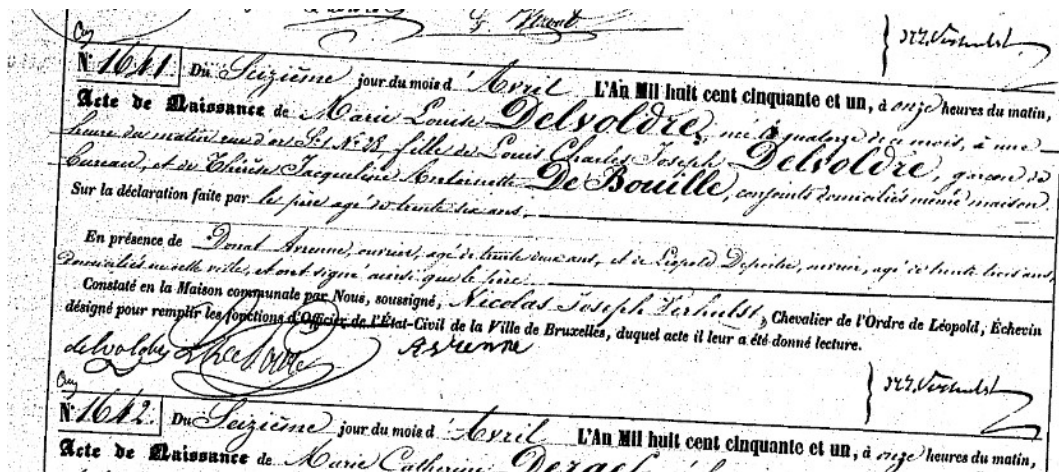
Op 12 maart 1872 tenslotte verhuist ze naar Madame Chabot.

Een laatste uitgave van 2,65 fr wordt geboekt voor een naturalisatieakte. Marie is 'vreemdeling' zoals in het rood links boven vermeld wordt. En ze 'heeft geopteerd' om Belg te worden. Het bestuur zorgt voor haar naturalisatie.

Haar leven voor het weeshuis

Marie wordt dus geboren in Brussel. De stadsarchieven van Brussel bieden een blik op haar leven.

Ze is de dochter van Louis Charles Joseph Delvoldere en Therèse Jacqueline Antoinette De Bouille. De vader heeft - volgens haar geboorteakte - als beroep 'garçon de bureau'. Louis Charles is Fransman: geboren in Halluin, in Noord-Frankrijk, net over de grens met Menen. Het maakt dat Marie dus de Franse nationaliteit krijgt. Opmerkelijk is dat de moeder afkomstig is uit Antwerpen. (Wat meteen een verklaring kan zijn waarom Marie later in Antwerpen naar een weeshuis moet - daar komen we nog op terug.)

De ouders van Marie trouwden op 22 april 1846. Tussen 1846 en 1855 wonen ze in de Rue d'Or/Goudenstraat 28.

Er komen nog kinderen in het gezin:

Charles Joseph - 12/4/1847

Jeanne - 17/2/1849

onze Marie - 14/4/1851

Louise - 4/7/1853

kleine zus Antoinette - 13/9/1854 (haar komen we nog tegen..)

Er wonen nog andere mensen op het zelfde adres.

SECTION, QUARTIER, VILLAGE, HAMEAU, ETC.
 RUE: *d'Or* N° DE LA MAISON: *28*

N° D'ORDRE.	NOM.	PRÉNOMS.	PROFESSION OU CONDITION. <small>(Avoir soin de mentionner, pour les ouvriers, le genre d'indus- trie, de commerce ou de mé- tier.)</small>	LIEU de NAISSANCE, <small>avec indication de la province ou du pays pour les étran- gers ou royaumes.</small>	DATE DE LA NAISSANCE OU AGE.	ÉTAT-CIVIL.	DATE DE L'ENTRÉE dans LA COMMUNE.
1	<i>De Volck</i>	<i>Louis Charles</i>	<i>Journalier</i>	<i>Bruxelles</i>	<i>36</i>	<i>M</i>	
2	<i>De Bouille</i>	<i>Jacqueline</i>	<i>veuf</i>	<i>Bruxelles</i>	<i>46</i>	<i>M</i>	
3	<i>De Volck</i>	<i>Charles Jb</i>		<i>Bruxelles</i>	<i>12 février 1857</i>		
4	<i>De Volck</i>	<i>Jacques</i>	<i>Châssier</i>	<i>Bruxelles</i>	<i>18</i>	<i>C</i>	
5	<i>De Volck</i>	<i>Jacques Augustin</i>	<i>id</i>	<i>Bruxelles</i>	<i>17 février 1859</i>	<i>C</i>	
6	<i>De Volck</i>	<i>Marie Louise</i>	<i>id</i>	<i>id</i>	<i>10 avril 1861</i>	<i>id</i>	

Weeskinderen

Dan slaat het noodlot toe: vader Louis Charles overlijdt op 3 november 1856. Op dat moment woont het gezin in de Cellebroedersstraat 63 in Brussel.

En moeder Jacqueline De Bouille sterft op 27 februari 1862. Ze wonen dan in de Brigittinenstraat 15. Ze heeft dan als beroep naaister. Opmerkelijk: de moeder van Marie sterft in het hospitaal Sint-Pieter. Dat is ook nu nog het OCMW ziekenhuis dat gevestigd is in de Hoogstraat in de Marollenwijk.

Het gezin verhuist vaak – de 3 bekende adressen situeren zich aan de zuidkant van Brussel stad. Het is niet echt in het hart van de bekende volkse Marollenwijk, maar eerder aan de rand. Lijkt dit symbolisch voor het gezin: een gezin dat zich aan de onderkant van de middenklasse lijkt te situeren?

Op 5 jaar tijd worden de kinderen dus wezen...

Gaten in het verhaal...

Het is op dit punt in het verhaal niet 100% duidelijk hoe het verdergaat met het gezin. Broer Charles Joseph wordt nog in het bevolkingsregister van 1856-1876 vermeld op hetzelfde adres. Hij is 15 jaar als de moeder sterft. Van de andere kinderen vinden we in Brussel geen enkel spoor...

Wel weten we dat Marie en haar zus Antonetta in 1863 aanvaard worden in de Antwerpse armenzorg. Wat gebeurt er met hen in het jaar tussen de dood van de moeder en de komst naar Antwerpen? Het blijft onduidelijk.

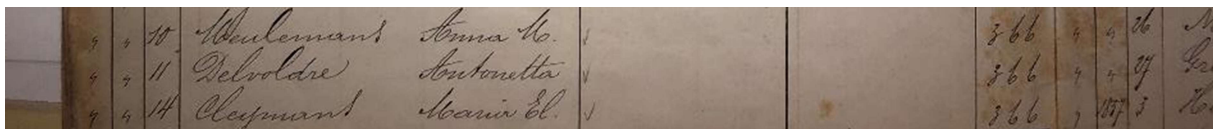
Noch in de Brusselse archieven van het Weldadigheidsbureau, noch in die van het Sint-Pietersziekenhuis zijn sporen terug te vinden - Weduwe De Bouille of de kinderen krijgen of vragen geen bijstand: niet in de periode 1856-1866 als de vader sterft, niet in de periode 1862-1863 als de moeder sterft. Was er misschien nog Antwerpse familie van moeder De Bouille, die zich ontfermt over de wezen? Is dat de reden waarom Marie naar Antwerpen komt? We weten het niet.

Het leven in het Maagdenhuis

Marie en zusje Antonetta komen dus via het Vondelingenhuis in het Maagdenhuis terecht. We vinden haar enkel in de bewaarde registers van 1871 en 1872.

A photograph of a handwritten register page from 1871. The page is divided into columns. The first column contains numbers 20, 21, 22, and 23. The second column contains names: 'Delvoldre', 'van Herenghel', and 'Kneppelshof'. The third column contains names: 'Anna Th.', 'Maria Th.', and 'Paul J. L.'. The fourth column contains the year '1871'. The fifth column contains the number '365' repeated three times.

A photograph of a handwritten register page from 1872. The page is divided into columns. The first column contains numbers 10, 11, and 14. The second column contains names: 'Waulemans', 'Delvoldre', and 'Cleymans'. The third column contains names: 'Anna Th.', 'Antonetta', and 'Maria Th.'. The fourth column contains the year '1872'. The fifth column contains the number '366' repeated three times.

Het leven na het weeshuis

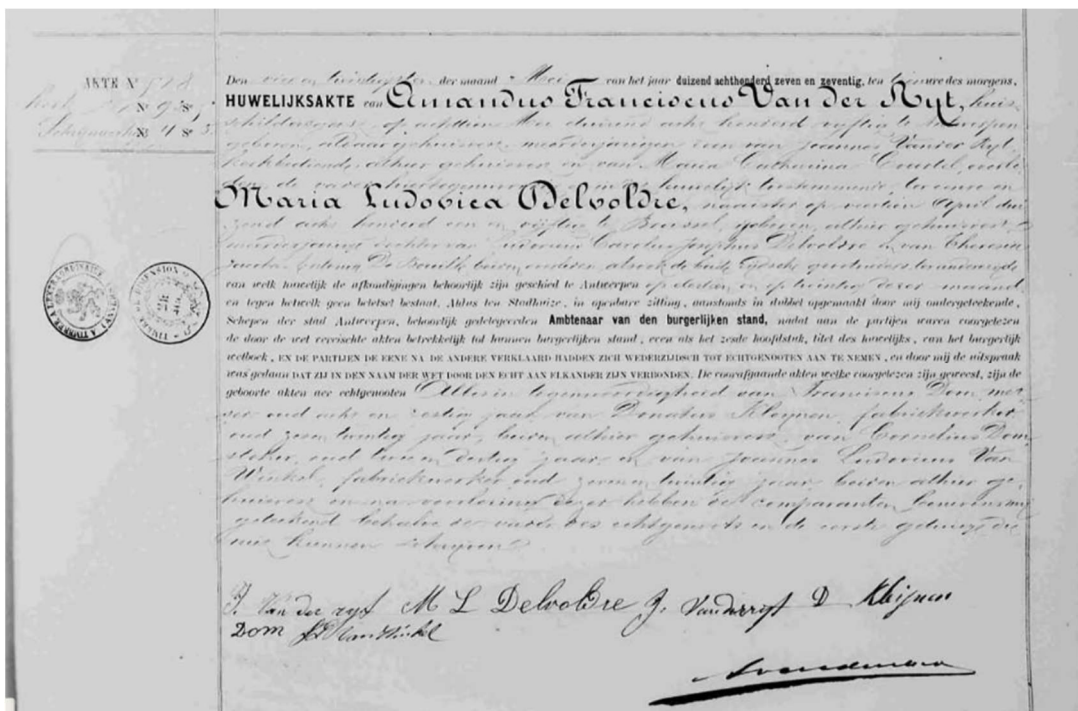
Marie verlaat het Maagdenhuis op 12 maart 1872, Marie is dan 21 jaar. Ze gaat dienen bij mevrouw Chabot. Deze dame woont in de Sint-Antoniusstraat 22.

In het bevolkingsregister 1866 vinden we deze familie Chabot terug op dit adres. Mevrouw Chabot, meisjesnaam Jeanne Petronella Leys is op dat moment 51 jaar. Het is onduidelijk of ze in 1872 weduwe is.

		STAND.		
X	Chabot	Janne Petronella	Leys	1861
X	Leys	Jeanne Petronella	Chabot	1861
X	Chabot	Maria Petronella	Leys	1867
X	dit	Maria Petronella	dit	1867
X	dit	Maria Petronella	dit	1867
X	Leys	Maria Petronella	dit	1867

We weten niet hoelang Marie daar blijft wonen en werken. Maar 5 jaar later, in 1877 vinden we haar weer terug.

Op 24 mei 1877, op haar 26ste, trouwt Marie nl. met (Amandus) Franciscus Van De Ryt! Haar man is een Antwerpenaar van 27 jaar met als beroep huisschilder.

Het koppel gaat wonen in de Sint-Wilibrordusstraat, in de wijk Stuivenberg. Marie is huisvrouw.

Sint-Wilibrordus Straat N° 13 5^e WIJK ZUID

NAAM.	VOORNAMEN.	HEROEF EN BURGERLIJKE STAND.	GEBORTE PLATS EN JAAR.	DATUM VAN INSCRIBING IN DE GEMEENTE	BURGERSCHAP, INWEGIGE VERANDERINGEN EN VERREKENEN. VORIGE WOONPLAATS EN VERHILF.	STRAAT EN N ^o GEMEENTE VOOR DE VERREKENEN.	N ^o	Wijk	DATUM.	AANMERKINGEN.
1	Vanderweyde	Antoinette gans	Scheldewijk 1850			Stuivenberg	W	19	1888	
2	Deblade	Agnes huisv.	Antwerpen 1859			"	"	"		
3	Van der Ruyf	Antoinette gans	Antwerpen 1859			"	"	"		
4	Vander Ruyf	Antoinette gans	Antwerpen 1859			"	"	"		
5		Caroline gans	Antwerpen 1859			"	"	"		
6										
7										

Ze krijgen verschillende kinderen: Antonia in 1884, Ludovicus in 1886 en Carolus in 1888.

AKTEN N° 7039
Huwelijksakte der Ouders
Jaar 1887 N° 516.

Den vierden der maand December van het jaar duizend achthonderd zes en tachtig, ten twee ure des voormiddags, te Antwerpen, heb ik, de ondergetekende, Schep en Burgemeester der Gemeente van Antwerpen, de volgende twee personen, die mij voorgevoerd zijn, te weten: *Antoinette gans*, geboren te Antwerpen den 19den dier maand Augustus 1856, en *Agnes deblade*, geboren te Antwerpen den 19den dier maand Augustus 1859, beide van den burgerlijken stand, die mij voorgevoerd zijn, te samen te verbinden in een huwelijk, volgens de wet van België, provincie Brabant, bevestigd op den 21sten dier maand April 1830, en de wet van België, provincie Brabant, bevestigd op den 21sten dier maand April 1830, en de wet van België, provincie Brabant, bevestigd op den 21sten dier maand April 1830.

Aldus ten Stadhuize in dubbel opgemaakt door mij ondergetekende **JEAN NAUTS**, Schep en Burgemeester der Gemeente van Antwerpen, bevoegd tot het verrichten van burgerlijken stand, ZIJNDE HET KIND AAN MIJ VERTOOND; alse volgens de aangifte gedaan door *Agnes deblade*, en de voorlezing dezer hebben de compareeranten benevens mij getekend.

Agnes deblade *Antoinette gans*
Van der Ruyf *Van der Ruyf* *Nautes*

Zus Antoinette sterft

Dan in 1886, sterft Antoinette op 31 jarige leeftijd. Antoinette is niet getrouwd. Franciscus (de man van Marie) doet de aangifte...

AKTEN N° 104
Overlijden
Geboren 13 September 1854

Den achtsten der maand Januarij van het jaar duizend achthonderd zes en tachtig, ten elf ure des voormiddags, te Antwerpen, heb ik, de ondergetekende, Schep en Burgemeester der Gemeente van Antwerpen, de volgende twee personen, die mij voorgevoerd zijn, te weten: *Antoinette gans*, geboren te Antwerpen den 19den dier maand Augustus 1856, en *Agnes deblade*, geboren te Antwerpen den 19den dier maand Augustus 1859, beide van den burgerlijken stand, die mij voorgevoerd zijn, te samen te verbinden in een huwelijk, volgens de wet van België, provincie Brabant, bevestigd op den 21sten dier maand April 1830, en de wet van België, provincie Brabant, bevestigd op den 21sten dier maand April 1830, en de wet van België, provincie Brabant, bevestigd op den 21sten dier maand April 1830.

Aldus ten Stadhuize in dubbel opgemaakt door mij ondergetekende **JEAN NAUTS**, Schep en Burgemeester der Gemeente van Antwerpen, bevoegd tot het verrichten van burgerlijken stand, EN ZIJNS WIL NA MIJ VAN HET VOORSCHREVEN OVERLIJDEN TE HEBBEN VERZEKERD; en na voorlezing dezer hebben de compareeranten benevens mij getekend.

Franciscus *Antoinette gans*
Van der Ruyf *Van der Ruyf* *Nautes*

Haar man sterft

Franciscus, de echtgenoot van Marie, sterft op 24 maart 1920 in het St-Elisabethgasthuis, aan 'myocarditis' (een acute ontsteking van de hartspier)... hij is dan 69 jaar. Zijn beroep is tot dan werkman. Het register vermeldt dat hij op dat moment nog gehuwd is - Marie moet dan dus nog leven.

Wanneer sterft Marie?

Voorlopig ontbreekt nog het spoor van het overlijden van Marie zelf. Ze wordt niet vermeld in de Antwerpse overlijdens tussen 1920-1950. Wat zou er met haar gebeurd zijn? Gaat ze na het overlijden van haar man weg uit Antwerpen? Misschien krijgt ze onderdak bij een van de kinderen? Of verhuist ze naar een andere gemeente? Gaat ze daar naar een rusthuis?

De zoektocht gaat verder, maar voorlopig leeft Marie verder in deze fraaie merklap...